

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com

แจ้งเตือนเรื่อง “ผีเสื้อมวนหวาน (Fruit Piercing Moths)”

เดือนเกษตรกรชาวสวนผลไม้ทุกภาคของประเทศไทย เผชิญติดตามสถานการณ์ผีเสื้อมวนหวานอย่างต่อเนื่อง จากประวัติการระบาดของผีเสื้อมวนหวานที่ผ่านมาพบเข้าทำลายสวนผลไม้ในช่วงนี้ ซึ่งเป็นช่วงที่มีผลไม้งามกำลังสุกแก่ใกล้เก็บเกี่ยว และสามารถเข้าทำลายผลไม้เศรษฐกิจสำคัญหลายชนิด เช่น เงาะ ลำไย ลองกอง มังคุด ส้ม ส้มโอ โดยดูดกินน้ำหวานในผลไม้สุกเป็นอาหาร โดยผลที่ถูกผีเสื้อเจาะทำลายมักมีรอยเป็นวงสีน้ำตาลมีน้ำเยิ้มออกมาจากรอยเจาะต่อมาผลเน่าและร่วงลงดิน

ดังนั้น ขอให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบผีเสื้อมวนหวานหรือร่องรอยผลไม้ถูกผีเสื้อมวนหวานเข้าทำลาย ให้รีบแจ้งหรือขอคำแนะนำจากสำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัด เพื่อดำเนินการหาแนวทางป้องกัน ควบคุมและกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

ชื่อวิทยาศาสตร์ Othreis fullonia Clerck

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ Lepidoptera

ชื่ออื่นๆ -

รูปร่างลักษณะ

ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดใหญ่ ปีกคู่หน้ามีสีน้ำตาลปนเทา ปีกคู่หลังมีสีเหลืองส้มขอบปีกด้านนอกสีดำและกลางปีกมีแถบสีดำคล้ายรูปพระจันทร์เสี้ยวข้างละ ๑ อัน เมื่อกางปีกทั้งสองข้าง มีขนาดประมาณ ๘.๕๐ - ๙ เซนติเมตร ทำลายผลไม้โดยใช้วงปากที่แข็งแรงประมาณ ๒.๕ เซนติเมตร แทงเจาะทะลุผิวเปลือก และดูดกินน้ำหวานในผลไม้สุกเป็นอาหาร ผลที่ถูกผีเสื้อเจาะทำลายมักมีรอย เช่น ผลลองกอง เป็นวงสีน้ำตาล มีน้ำเยิ้มออกมาจากรอยเจาะต่อมาผลเน่าและร่วงลงดิน ตัวเต็มวัยวางไข่เป็นฟองเดี่ยวๆ บนใบพืชได้ครั้งละประมาณ ๑๐๐ ฟอง ไข่ทรงกลมสีเหลืองเขียวเส้นผ่าศูนย์กลาง ประมาณ ๑ มิลลิเมตร ระยะไข่ ๓ - ๔ วัน ที่อุณหภูมิ ๒๘ - ๓๐ องศาเซลเซียส หรือสภาพอบอุ่น จากนั้น จึงฟักเป็นตัวหนอน ตัวเมียตลอดชีวิตวางไข่ ได้ ๗๕๐ ฟอง ตัวหนอนมีสีเขียวใสยาวประมาณ ๐.๕ เซนติเมตร หนอนมี ๗ ระยะ เมื่อหนอนโตเต็มที่จะมีสีน้ำตาลปนดำ ด้านข้างของท้องปล้องที่ ๒ และ ๓ จะมีลายวงกลมสีขาวและส้ม นอกจากนี้ ยังมีจุดขาวแดงอมส้ม และฟ้าซึ่งเป็นจุดเล็กๆ กระจายอยู่ทั่วตัวระยะหนอน ๑๒ - ๒๑ วัน หนอนจะนำใบพืชมาห่อหุ้มตัวแล้วเข้าดักแด้อยู่ภายในระยะดักแด้ ๑๐ - ๑๒ วัน ตั้งแต่วางไข่จนถึงตัวเต็มวัยวางไข่ได้ประมาณ ๓๐ - ๓๓ วัน

ลักษณะการทำลาย

ตัวเต็มวัยใช้ปากที่แข็งแรงแทงเข้าไปในผลไม้ที่สุกแล้วดูดกินน้ำหวานจากผลไม้ นั้น ทำให้ผลไม้มีรอยแผลเป็นรูเล็กๆ ทำให้ผลเน่าเสียและร่วงหล่นในที่สุด

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง
๒. ใช้กับดักแสงไฟจากหลอดแบล็คไลท์ (Black Light) ในช่วงเวลาที่เหมาะสม ๒๐.๐๐ - ๒๒.๐๐ น.เป็นช่วงที่ตัวเต็มวัยออกหากินมากที่สุด ควรวางกับดักสูงจากพื้น ๑.๒ เมตร ได้หลอดไฟวางทาน้ำมันหรือถาดบรรจุน้ำผงซักฟอกให้ตัวแก่บินมาเล่นไฟตกลงมาจมน้ำตาย
๓. ใช้เหยื่อพิษ โดยเหยื่อล่อเป็นสับปะรดสุก ขนาดชิ้นหนา ๑ นิ้ว ชุบสารเคมี คาร์บาริล ๘๕% WP อัตรา ๕ กรัม ผสมน้ำ ๑ ลิตร แขนวนเป็นจุดๆ ในสวน จำนวน ๑ กับดัก ต่อ ต้นไม้ผล ๕ ต้น

๔. จับเก็บตัวเต็มวัยในเวลากลางคืน โดยใช้ไฟฉายส่องตามผล ช่อผล เริ่มในช่วงเวลา ๒๐.๐๐ - ๒๒.๐๐ น. จะพบตัวเต็มวัยเจาะดูดกินน้ำหวานจากผล ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่แมลงไม่ทันระวังตัวสามารถจับได้ด้วยมือ และนำเก็บใส่ลงในขวดพลาสติกปิดฝา นำไปทำลาย

๕. วิธีการป้องกันผีเสื้อมวนหวานที่ดีที่สุด คือ การห่อผลด้วยกระดาษถุงปูน หรือกระดาษหนังสือพิมพ์ โดยการห่อเป็นรูปกรวยสามเหลี่ยม และเปิดที่ปลายโคนเพื่อเป็นช่องให้อากาศผ่านกันการเกิดผลเน่า

๖. ใช้กรงกับดักจับตัวเต็มวัย กรงกับดักเป็นกรงมุ้งตาข่าย ด้านล่างเป็นกรวยปลายเปิดเล็กเข้าไปด้านใน มีแท่นวางเหยื่อล่อด้านล่าง ใช้จับตัวเต็มวัยผีเสื้อมวนหวาน จะแขวนบนต้นสูงระดับเดียวกับผลไม้หรือวางบนขาตั้งสูงจากพื้น ๒๐ เซนติเมตร เหยื่อล่อเป็นสับปะรดสุก หรือกล้วยน้ำว้าสุกงอม ต้องมีฝาปิดโดยปิดไว้หลวมๆ ให้ผีเสื้อมวนหวานเดินเข้าไปในกรงกับดัก แต่แทรกดันออกไม่ได้

๗. การใช้แมลงศัตรูธรรมชาติ เช่น แตนเบียนไข่ทริโคแกรมมา มวนพิฆาต และมวนเพชฌฆาต เพื่อกำจัดไข่และตัวหนอนผีเสื้อหวาน

